

DANIEL ZIMAKOFF
FATIMAS STORE MÅL

FORFATTER: Daniel Zimakoff
FAKTASTOF: Michael Larsen og Christian Vaabensted

FOTO: Jeppe Gudmundsen-Holmgreen

TEGNINGER: Dorte Bengtson

LAYOUT/REPRO: Morten Bak og Anna Olesen

REDAKTION OG PROJEKTLEDELSE: Christian Vaabensted,
Publikum Kommunikation

TRYK: Stibo Complete. Sat med Barlow.

- **Hjemmesiden: 2023.u-landskalender.dk**
Rummer et stort undervisningsmateriale om fortællingerne i elevbogen og om årets land. Der er bl.a. en filmbank, en samling opgaver til mange fag, vejledninger til lærere samt interaktive, faglige web-værktøjer til eleverne. Desuden rummer hjemmesiden en masse sjov indsigt til alle børn om årets land og hvordan børnene lever dér i det daglige – med film, quizzer, fakta, billeder og meget andet.
- **Lydbøger:** 'Fatimas store mål' og bogens tre fabler kan høres som lydbøger på hjemmesiden.
- Der er en tilhørende **lærervejledning** på 52 sider.
- **PDF** af bøgerne findes på hjemmesiden.
- **Trykte bøger:** Bestil på hjemmesiden.

ISBN

Trykt udgave (elevbog): 978-87-94339-29-2
PDF-udgave (elevbog): 978-87-94339-31-5
Trykt klassesæt: 978-87-94339-28-5
Trykt lærervejledning: 978-87-94339-30-8
PDF-udgave, lærervejledning: 978-87-94339-32-2

UDGIVET AF UDENRIGSMINISTERIET

Synspunkter, der kommer til udtryk i materialerne, er forfatternes og ikke nødvendigvis sammenfaldende med Udenrigsministeriets.

Se også
2023.u-landskalender.dk

Danida og DR har samarbejdet om Børnenes U-landskalender siden 1962. Den er blevet en fast tradition for børn i hele Danmark. Den omfatter også et undervisningsmateriale med en bred vifte af spændende og lærerige aktiviteter, som over 100.000 danske skolebørn arbejder med i en periode hvert år.

- **Årets land:** Hvert år sætter U-landskalenderen fokus på et nyt udviklingsland.
- **Årets organisation og årets hjælpeprojekt:** Hvert år er danske udviklingsorganisationer med til at skabe Børnenes U-landskalender. De laver et særligt projekt, der skal hjælpe børn i årets land. Selv om landet og projektet kun er tema i U-landskalenderen i et enkelt år, fortsætter arbejdet med årets projekt typisk i 3-5 år for at kunne nå at gøre en reel forskel. På den måde er U-landskalenderen altid i arbejde flere steder i verden samtidigt.
- **Årets låge-julekalender:** Overskuddet fra salget af låge-julekalenderen går til årets projekt.
- **Årets bog:** Hvert år skriver en god dansk forfatter en bog, der giver danske børn et indblik i årets land.
- **Årets skolemateriale:** Danida udgiver et stort undervisningsmateriale om årets bog og årets land – primært rettet til 1.-5. klasse. Materialet lægger vægt på, at eleverne samtidig får en høj grad af faglig læring i en række fag, og det handler både om natur, kultur, muligheder og hverdagsliv i landet. Typisk arbejder omkring tusind danske skoler med materialet hvert år, og ofte arbejder eleverne med emnet i flere uger.
- **Årets website:** Her kan alle børn opleve årets land i film, billeder, fakta, lydbøger, quizzer og meget andet. Websitet rummer også en lukket del kun til skoleelever med en 'research-rejse' rundt i forskellige dele af årets land plus en række interaktive opgaver. De lærer bl.a. at skrive fotohistorier og lave digitale kalendere med billeder og tekster bag lågerne.
- **Årets film:** DR laver hvert år en række nye tv-udsendelser til børn, hvor man får indtryk af årets land.

Danida - Udenrigsministeriet

Danida er Danmarks udviklingssamarbejde. Det er en del af Udenrigsministeriets arbejdsområde. Danida støtter udviklingslandene i deres egen indsats for at bekæmpe fattigdom og skabe bedre livsvilkår.

Der findes ingen nemme løsninger, når det skal lykkes. Der må sættes ind på mange områder, f.eks. bæredygtig vækst og jobs, sikkerhed og fred, ligestilling, demokrati og menneskerettigheder. Det handler også om at sørge for, at børn og unge kan se en fremtid for sig selv og deres familier dér, hvor de har hjemme.

Det kræver mange års målrettet indsats at skabe forbedringer, som virker, og som varer ved. Det er udviklingslandene selv, der trækker det store læs i det arbejde. Men rigere lande som Danmark kan hjælpe til og gøre en forskel.

Danida arbejder ikke alene, men løser opgaverne sammen med både virksomheder, myndigheder og danske og internationale organisationer. Danmarks udviklingssamarbejde har gennem årene bidraget til at skabe store og varige fremskridt i mange lande og for mange millioner mennesker.

www.facebook.com/danida.dk

www.danida.dk

Dreamtown og FANT

I 2023 står de to danske organisationer, Dreamtown og FANT, bag årets hjælpeprojekt. De arbejder for at støtte børn og unge til at få et bedre liv med lyspunkter i hverdagen – og med muligheder for uddannelse og gode fællesskaber. Dreamtown arbejder med adgang til uddannelse og samarbejder også med unge om at udvikle deres byer og lokalsamfund. FANT arbejder med at skabe udvikling gennem sport og lærerige fællesskaber. Begge arbejder gennem stærke, lokale partnerskaber i Sierra Leone.

www.dreamtown.ngo

<https://fant.dk>

FATIMAS STORE MÅL AF DANIEL ZIMAKOFF

Foto: Jeppe Gudmundsen-Holmgreen m.fl.
Tegninger: Dorte Bengtson

Layout: Morten Bak og Anna Olesen
Faktasider: Michael Larsen
Redaktion: Christian Vaabensted

Pigerne skal med på banen

I Danmark er vi vant til, at der er tørt i stuen. At man har dejligt vand i vandhanen. At man har et toilet. At man kan lege på en legeplads og gå til sport. At man går i skole hver dag.

Mange børn i Sierra Leone har det ikke sådan. Her bor mange i meget små huse i en slum-by eller ude på landet. Ofte bliver der vådt i huset, når det regner – og meget varmt, når solen skinner. De fleste har ikke vandhane eller toilet i huset. Der er ingen legeplads. Og mange børn går ikke i skole, fordi de skal hjælpe til hjemme og hjælpe med at tjene penge.

Pigerne har brug for en hånd

I Sierra Leone er der også stor forskel på at være dreng eller pige. Det er mest pigerne, der skal hjælpe til hjemme og ikke kan gå i skole. Mange piger må ikke være med til sport. Og mange piger får også selv børn, når de er alt for unge.

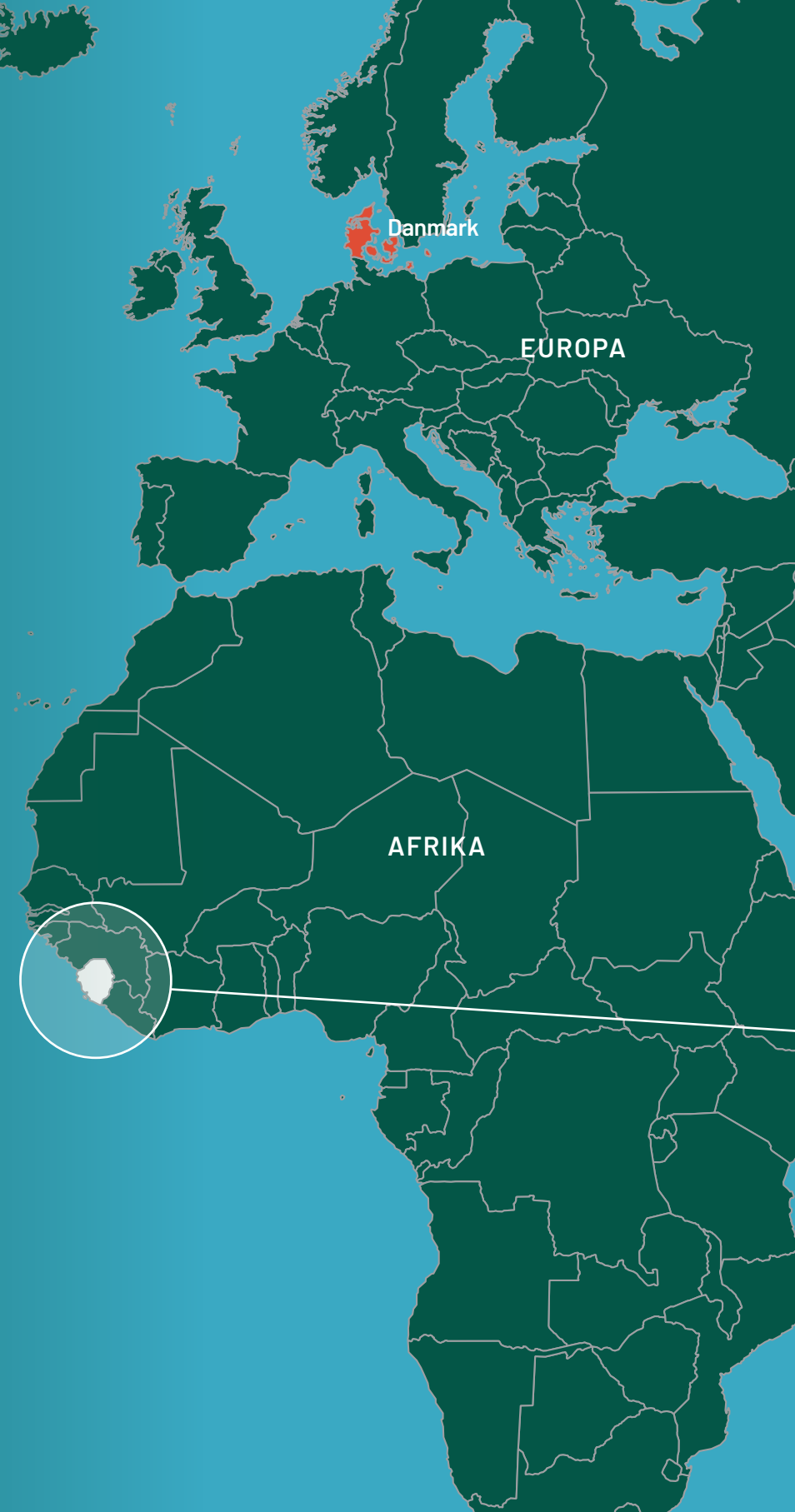
Derfor vil U-landskalenderen støtte piger i Sierra Leone til at få en bedre hverdag – og få mulighed for en bedre fremtid.

Vi vil lave fodboldtræning for piger. Her bliver de nemlig ikke kun gode til at spille fodbold. De får også et trygt sted, hvor de kan snakke om deres drømme. Snakke om de ting, som er svære. Lære noget om pigers rettigheder. Og så kan de have det sjovt og få nye venner.

Vi vil også gøre noget for unge og voksne piger. Vi vil hjælpe med til, at flere af dem kan få en uddannelse. En uddannelse, de kan bruge til at få sig et job og tjene penge. De kan blandt andet lære, hvordan man bruger en computer og fikser den, hvis den går i stykker. Hvordan man syr tøj, så man kan blive skrædder. Eller hvordan man laver lækker mad og åbner en restaurant.

Pigerne vil lære en masse seje ting, de kan bruge til at skabe sig en bedre fremtid.

Det er de to organisationer FANT og Dreamtown, der skal støtte Sierraleones børn med pengene fra dette års Børnenes U-landskalender.

Velkommen til Sierra Leone

Sierra Leone er et land i Vestafrika, og det er ikke så meget større end Danmark. Nabo-landene hedder Guinea og Liberia. Der bor lidt over otte millioner mennesker i Sierra Leone. Det er cirka to millioner flere, end der bor i Danmark.

Klimaet i Sierra Leone er tropisk. Det betyder, at der er varmt hele året rundt. De har også kun to årstider: En tør årstid og en våd årstid. I den våde årstid regner det meget.

Landet er meget fredeligt

Sierra Leone ligger lige ud til Atlanter-havet og har mange smukke strande med blødt sand og høje kokos-palmer. Det er også kendt for, at man nogle steder kan finde guld og diamanter. Nogle af verdens største diamanter er fundet her.

Indtil for 20 år siden havde Sierra Leone en lang og slem borger-krig, hvor mange mennesker døde. Men i dag er det et meget fredeligt land. Der er både kristne og muslimer i landet, og de lever fredeligt sammen.

Der er mange fattige mennesker

Mange mennesker i Sierra Leone lever i fattigdom. Faktisk er det et af de fattigste lande i verden. Det er svært for folk at finde et arbejde, så de kan tjene penge. Og uden penge er det svært at købe selv de vigtigste ting som mad og tøj.

Før i tiden kostede det også penge at sende børnene i skole. Derfor har rigtig mange ikke fået en god skolegang og en uddannelse. I dag er det blevet gratis at gå i skole i Sierra Leone. Der bliver også bygget flere skoler.

Hovedstaden hedder Freetown. Det er den største by i landet. Her bor mere end en million mennesker. De fattigste af dem bor i slum-byer i små skur-huse. Her lever børnene et meget anderledes liv end det, du kender i Danmark. Historien i denne bog foregår i sådan et slum-område.

Fatimas verden

Historien her i bogen handler om Fatima, hendes bror Ibrahim, hendes bedsteforældre og hendes ven Joseph. De bor i Sierra Leone i den store by Freetown.

I den by er der flere områder, som man kalder for slum-områder eller slum-byer. Her bor de fattigste mennesker. De bor mange sammen på meget lidt plads. De små huse har ofte kun et enkelt rum. Her skal hele familien være. Om natten lægger de madrasser på gulvet, som de kan sove på. De har også alle deres ting inde i det rum.

De fleste af de små huse er bygget af træ-stolper, metal-plader og pap. Der er ikke vand eller køkken i husene, og heller ikke altid strøm. Fatima bor i den slum-by, der hedder Kroo Bay. Den ligger i en lille bugt – lige ud til Atlanter-havet.

Den store kanal

Der løber en stor kanal igennem Kroo Bay. Den er fuld af affald. Noget af det driver ind fra havet. Men beboerne smider også selv affald i kanalen. I Kroo Bay kommer der ikke nemlig ikke nogen skraldemænd og henter affaldet.

Nogle mennesker i Kroo Bay ejer et par grise. Grisene får lov at gå frit omkring. Også nede ved kanalen. Her kan de nemlig finde mad-affald, som de kan spise.

Nogle steder er der lagt sten og bildæk ud i kanalen. Så kan man komme over på den anden side med tørre fødder.

Når det er regntid, bliver kanalen tit oversvømmet. Så løber der vand ind i de smalle gader og i mange af husene.

Fodboldbanen er for alle

Midt i Kroo Bay er der en stor, tom plads. Alle er enige om ikke at bygge huse her. Den plads bruger de som fodboldbane. Men de bruger den også til bare at mødes med deres venner og have det sjovt sammen.

Der flytter hele tiden nye familier ind i Kroo Bay og i andre af Freetowns slum-byer. De flytter til byen, fordi der er bedre mulighed for at finde et arbejde og tjene lidt penge.

BEDSTEMOR

BEDSTEFAR

IBRAHIM

JOSEPH

FATIMA

LAV BJERGKÆDE

BUREH

HILL STATION

DWARZARK

FREETOWN

BY

KROO BAY

VAND KANAL

MARKED

BUGT

ATLANTERHAVET

ELEKTRICITETS-SKIB

FATIMAS FODBOLDLEKSIKON

Mange fodbold-ord er lidt sære. Her er forklaring på de fodbold-ord, der er i historien om Fatima. De står med blå bogstaver inde i bogen.

'Inderside-spark' og **'Bruge indersiden'**:

Når man sparker til bolden med indersiden af foden.

'Tackle' eller **'Lave en tackling'**:

Når man forhindrer en anden spiller i at løbe afsted med bolden.

'Førsteberøring':

Det øjeblik, hvor en spiller modtager bolden fra en medspiller.

'Sparks med vristen':

Når man sparker til bolden med oversiden af foden.

'Sparks dybt i bolden':

Når man sparker helt nederst på bolden. Så ryger den fremad og højt op.

'Lægge op til mål':

Når en spiller skyder bolden lige hen til en medspiller, som har mulighed for at lave mål.

'Kombinere':

Når man spiller bolden til hinanden for at komme uden om spillerne fra det andet hold.

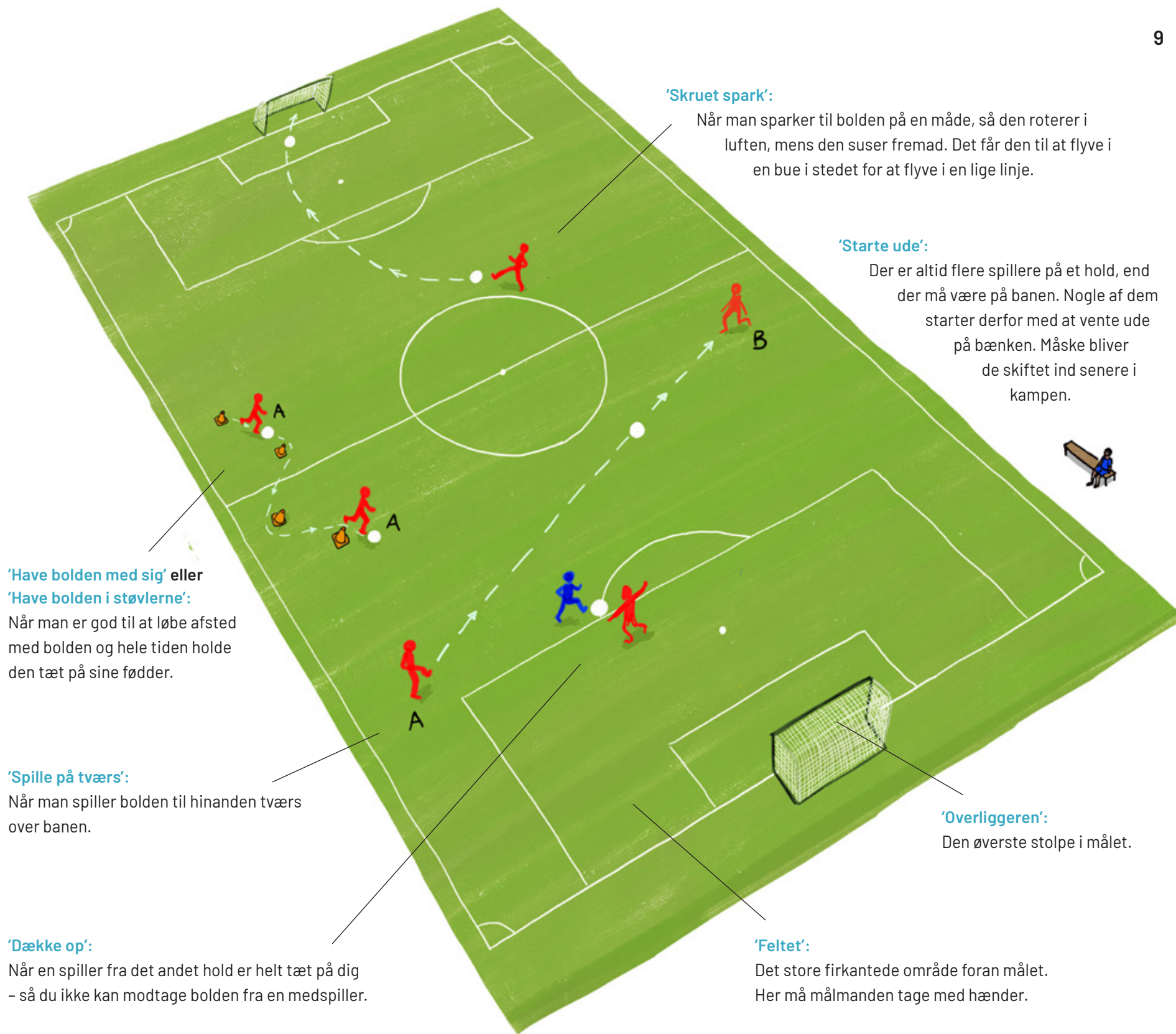
'Lægge bolden ind over' og **'Lave en assist'**:

Når man spiller bolden ude fra siden af banen og lige ind til en medspiller foran målet – så kaldes det at 'lægge bolden ind over'. At 'lave en assist' er det samme – hvis der også bliver mål!

'Stikning' og **'Friløber'**:

Når man spiller bolden lige ind mellem to modstandere og hen til en medspiller. Det bliver til en friløber, hvis medspilleren dermed får frit løb mod til målet.

'Skruet spark':

Når man sparker til bolden på en måde, så den roterer i luften, mens den suser fremad. Det får den til at flyve i en bue i stedet for at flyve i en lige linje.

'Starte ude':

Der er altid flere spillere på et hold, end der må være på banen. Nogle af dem starter derfor med at vente ude på bænken. Måske bliver de skiftet ind senere i kampen.

**'Have bolden med sig' eller
'Have bolden i støvlerne':**

Når man er god til at løbe afsted med bolden og hele tiden holde den tæt på sine fødder.

'Spille på tværs':

Når man spiller bolden til hinanden tværs over banen.

'Dække op':

Når en spiller fra det andet hold er helt tæt på dig – så du ikke kan modtage bolden fra en medspiller.

'Overliggeren':

Den øverste stolpe i målet.

'Feltet':

Det store firkantede område foran målet. Her må målmanden tage med hænder.

KAPITEL 1

Bakken med kager sidder sikkert på hovedet og giver hende lidt skygge for den brændende sol.

Fatima går med hurtige skridt gennem Kroo Bay. Den del af byen, hvor hun bor. Hun har travlt, for hun skal hen på markedet. Hun skal have solgt de kager i en fart i dag.

Hun snor sig gennem de smalle stier. Husene er ganske små, de fleste er bygget af gamle blik-plader, og de ligger så tæt, at de næsten hænger sammen. Overalt, hvor der er den mindste strimmel jord, kommer der en familie og bygger sig et lille hus af de ting, de kan finde. Sådan er det de fleste steder i Freetown.

En stor gris kigger på Fatima og grynter højt, da hun træder ud på rækken af gamle bildæk, der ligger som en bro over kanalen. Vandet er snavset og fuldt af affald. Så her må hun sætte farten lidt ned. Det gælder om ikke at træde ved siden af.

Bedstefar har lovet at spille med hende i aften, inden solen går ned. De skal træne **inderside-spark**. Selv om han har mistet et ben i **borgerkrigen**, elsker han stadig fodbold og kan sagtens 'sidde på mål', som han siger.

For lang tid siden var det Ibrahim, hun spillede med. Hver dag. De gik også ofte hen til **byens lille biograf**, hvor man kan se fodbold-kampe i fjernsynet. Bedstefar, Ibrahim og hende.

Fatima går forbi **fodboldbanen**, det er næsten ingen omvej. Der er mennesker og dyr overalt på den store, røde grus-bane. Nogle børn leger i gruset, andre børn jagter en gryntende gris, mens de voksne står i grupper og snakker. Hele vejen rundt om banen er der små butikker og boder. Man kan købe mad, få håret flettet eller spille en omgang Ludo.

I et hjørne af banen er der nogle drenge, der spiller fodbold. Fem på hvert hold.

BORGERKRIGEN

I en borgerkrig kæmper folk i det samme land imod hinanden. De bruger våben for at få deres vilje. I Sierra Leone havde de en borgerkrig, der varede i 11 år. Mange blev såret og mistede en arm eller et ben. Borgerkrigen sluttede for 20 år siden, og lige siden har der været fred i Sierra Leone.

BYENS LILLE BIOGRAF

Mange i Sierra Leone elsker at spille fodbold. De kan også godt lide at se fodbold i TV. I slum-byen har mange folk ikke strøm eller TV hjemme hos sig selv. Men der er et lille hus, hvor der står et TV. Her kan alle gå hen og se med. Det kalder de for biografen.

FODBOLDBANEN

Lige midt i slum-byen er der en stor plads. Her må ingen bygge sig et hus. Pladsen er til at spille fodbold på. Det er også her, at folk fra slum-byen mødes med deres venner og familie. Hele vejen rundt om pladsen er der små butikker.

Fatima går nærmere. Hun vil lige kigge. Bare et øjeblik.

To drenge **tackler** hinanden, og de falder begge. De hjælper hinanden op, børster sand og grus af hinandens tøj, mens de griner.

Tænk, hvis hun kunne spille med! Men piger spiller ikke fodbold, siger bedstemor, og slet ikke med drenge.

Det ene hold **kombinerer** faktisk ret godt ... En lang, tynd dreng spilles helt fri ... Nu rykker det i Fatimas ben ... Drengen scorer, og hans hold jubler. Mål!

Tænk, hvis hun kunne komme til udlandet og spille. Tænk, hvis hun kunne få et **skole-ophold** i England og måske blive solgt til fodboldklubben Liverpool. Hun ser sig selv i Liverpools røde spilledragt på deres berømte bane Anfield Road, helt fyldt med fans.

Fatima sukker. Hun må videre. Der er ingen tid til pjank, som bedstemor siger. Kagerne skal sælges hver dag. Det er de penge, de lever af.

Nu kommer bolden pludselig trillende lige hen imod hende ... En dreng løber den op og vil **sparke den ind over** ... Hov! Bolden ryger den forkerte vej – lige mod Fatimas hoved! ... Hun dukker sig hurtigt ... Men taber også bakken med de **friture-stegte banankager!**

SKOLE-OPHOLD

Nogle få unge kan få lov til at gå gratis på en god skole i et andet land. For at blive valgt til det, skal man være rigtig dygtig i skolen. Nogle gange skal man også være særligt dygtig til sport. Men kun ganske få unge i et helt land bliver valgt til at få sådan et skole-ophold.

FRITURE-STEGTE BANANKAGER

Disse kager bliver lavet af mel, vand og bananer. De bliver stegt i olie, så de bliver sprøde. I en slum-by er det meget svært at finde et arbejde. Så må man finde andre måder at tjene lidt penge på. For eksempel kan man lave banan-kager og sælge dem på gaden.

På jagt i affaldet

Der løber en vand-kanal gennem slum-byen. Kanalen er fuld af affald. Det meste er plastik-affald. Folk går rundt og leder i affaldet. Nogle gange finder de nemlig noget, som kan bruges igen.

Plastik-flasker genbruges

Gamle plastik-flasker kan godt bruges igen. Pigerne her vasker og skyller flaskerne. Bagefter hælder de palme-olie i dem. Så kan de sælge flaskerne med olie på markedet. Alle bruger nemlig palme-olie, når de skal stege mad.

KAPITEL 2

Drengen, der skød bolden, kommer hen til hende.

”Undskyld. Jeg ramte den helt skævt. Er der sket noget med dine kager?”

Fatima samler kager op fra jorden og bander lavt.

Drengen vil hjælpe hende, men hun slår ham over hans beskidte fingre. Der er mindst otte banankager, der nu er fulde af jord og støv. Dem kan hun ikke sælge. Matematikbogen, som lå oven på kagerne, er også blevet støvet.

Hun lægger de snavsede kager i et hjørne af bakken. Bedstemor vil blive rasende. Hun bliver så nemt vred. Bedstefar siger, at det er fordi, hun savner Ibrahim, som bare forsvandt fra den ene dag til den anden.

”De skal nok bare støves lidt af,” siger drengen med et grin.

”Dit fjols,” snerrer Fatima. ”Du skal da ikke **lægge en bold indover med vristen.**” Hun peger på sin pande med en finger. ”**Brug indersiden.**”

Han ser på hende. Hans øjne er runde og meget store. ”Jeg hedder Joseph. Spiller du også? Nå nej, du er en pige.”

”Jeg har travlt.” Fatima vender ryggen til ham og går.

”Hvad hedder du?” råber han efter hende, men hun svarer ikke.

Fatimas skridt er tunge nu. Bedstemor vil blive rasende over de ødelagte kager. Skal hun lyve og sige, at hun faldt?

”Hej.”

Drengen fra før, Joseph, løber op på siden af hende.

Fatima ser bare lige ud og går videre.

”Jeg er ked af det med dine kager. Måske kan jeg købe dem. Jeg har fået penge med til at købe frugt, men dine kager er sikkert bedre. Har du selv bagt dem?”

”Det har min bedstemor.”

”Hvor mange tabte du?”

”Jeg tabte dem ikke. Du skød dem ned.” Fatima stopper op.

”Er det her nok?” Joseph rækker hende nogle sedler. Der er **30 leoner.** Fatima nikker og giver ham de otte beskidte kager, som han stopper i

lommerne på sine shorts. ”De koster egentlig 40 leoner, men du kan godt få dem for 30”.

”Er du god til matematik?”

”Ikke god nok.”

Hun har aldrig tid til lektier, fordi hun skal arbejde så meget. Bedstemor synes ikke, at det er nødvendigt for piger at gå i skole og lave lektier. Piger skal lære at lave mad, vaske tøj, hente vand og passe børn. Og der er blevet så meget mere at lave, efter Ibrahim forsvandt.

Alting havde bare været nemmere, hvis hun var en dreng. Ligesom Ibrahim.

”Jeg er heller ikke så god til matematik. Jeg kan hverken regne eller bruge indersiden.” Joseph griner. ”Vi ses!” Han går fløjtende tilbage til fodboldbanen.

Fatima sidder og sælger sine kager på **markedet** tæt på byens centrum. Hun har lagt bogen, så hun kan læse i den, når der ikke er kunder. Hun viser også et foto af Ibrahim til alle dem, der køber kager. Men der er ingen, der har set ham. Der er folk, der sælger noget overalt omkring hende. Tøj, kager, frugt, fisk, popcorn og en hel masse andet. Der bliver råbt og skreget hele tiden: Køb hos mig – god pris.

Hun sidder midt i det hele på en lille skammel med kagerne foran sig.

Alle hjemme i Kroo Bay siger, at Ibrahim er langt væk, og at hun sikkert aldrig ser ham mere. Men det passer ikke, hun kan mærke, at han er i nærheden. Hun skal nok finde ham.

Da den sidste kage er solgt, går hun tilbage forbi fodboldbanen. Joseph og de andre drenge er der endnu. Han løber hen til hende.

“Kagerne smagte godt,” siger han. “Vi mangler en spiller til vores hold ... Kender du nogen, der er gode til fodbold?”

“Jeg har en bror, og han er ret god. Meget bedre end dig.” Hun griner, og Joseph griner med. Han har pæne tænder.

“Kan du ikke spørge din bror, om han vil spille med?”

“Det kan jeg...” Hun er lige ved at sige ‘ikke’. Og hun er lige ved at vise fotoet frem og fortælle om, hvordan Ibrahim pludselig forsvandt. Men hun ombestemmer sig. “Men han har ingen **fodbold-støvler**.”

“Måske kan din bror passe mine gamle støvler. De er for små til mig.”

“Jeg kan da spørge ham.”

“Fint. Vi er her igen om to dage med vores træner, og så er der kamp på søndag. Undskyld igen for kagerne. Vi ses, Fatima!”

Fatima ser forbavset efter Joseph, som går tilbage til de andre drenge. Hun har da ikke sagt sit navn?

MARKEDET

Der er meget få supermarkeder i Sierra Leone. I stedet for er der mange markeder. På et marked er der masser af små boder. Her kan du købe kød, frugt og grøntsager. Der er også tøj, sko, sæbe og meget mere.

FODBOLD-STØVLER

Det er bedst at spille fodbold og håndbold, hvis man har noget på fødderne. Særligt når banen er fyldt med grus, sten og huller. Men fodbold-støvler og sports-sko er alt for dyre for en familie i Sierra Leone. Ofte må flere deles om de samme sko. Eller spille uden.

Skrædderne kan det meste

Der er mange skræddere i Free-town. På markedet kan man købe stof. Man kan gå hen til skrædderne med stoffet. Så syr de en ny kjole eller et par bukser. De kan også reparere tøj. Det er meget billigere end at købe nyt tøj.

Markedet har næsten alt

På markedet er der både butikker og små boder på gaden. Du kan få masser af grøntsager og andre slags mad. Men der er også legetøj, ting til huset, tøj og meget andet. Du kan også få en kage eller en sandwich, hvis du bliver sulten.

KAPITEL 3

Fatima vågner som den første. I deres lille hus er der kun lige plads til et par madrasser på gulvet, hvor hun selv og hendes bedsteforældre sover. Langs med væggene står og hænger alle deres ting.

Inde i nabohuset bor der en familie med fire børn. Deres hus er ikke større. Sådan bor alle i Kroo Bay.

Bedstefar snorker stadig, da hun lister forbi ham. Hun ved, hvor bedstemor har gemt Ibrahim's tøj og ting.

Efter ulykken forsvandt han bare. Lige pludselig. Og de har ikke hørt et ord fra ham siden. Nu er der bare hende og bedsteforældrene tilbage. Hendes far er der ingen, der kender. Og hendes mor døde, da hun var så lille, at Fatima ikke kan huske hende.

Fatima finder posen med Ibrahim's tøj og gemmer den oppe på taget. Hun tænder et lille bål uden for huset. Så koger hun vand og laver **ris til alle**. Nu vågner hendes bedsteforældre og kommer ud til hende.

"Der er morgenmad," siger Fatima.

"Dejligt," siger bedstefar. Han hilser med krykken og humper hen til kanalen for at tisse.

Efter morgenmaden skifter hun til sin skoleuniform, snupper posen oppe fra taget og går i skole.

Ishata venter uden for sit hjem, og de to piger følges, som de plejer. De

RIS TIL ALLE

Hvad ville du sige til at spise ris både til morgenmad, til frokost og til aftensmad? Det gør de i Sierra Leone. Det er billigt, og det mætter godt. De spiser også fufu. Det er en tyk mos. Den er lavet af majs-mel eller af en rod, der hedder kassava.

går på hver sin skole, men de er bedste venner. De går ned gennem Kroo Bays smalle og krogede gader. Nogle steder er gaderne så smalle, at de ikke kan gå ved siden af hinanden. Over det hele er folk i gang med at lave mad over bål, bade de små børn og vaske tøj.

Mange børn i klassen

I slum-byen er der flere små skoler. Men der er kun få klasse-værelser. Derfor er der mange elever i hver klasse. Der er også en masse larm fra gaden. Vinduerne kan ikke lukkes. Læreren må tale meget højt, så alle kan høre.

Pigerne skal i skole

Nogle familier i Sierra Leone sender ikke deres piger i skole. I stedet skal de hjælpe til hjemme eller tjene penge til familien. Men det er vigtigt, at pigerne kommer i skole, så de lærer de at skrive og regne – og får nye venner.

Rundt omkring er der høje stabler af sække med sand i. De bliver brugt til at bygge diger med, når kanalen går over sine bredder i **regntiden**.

Fatima fortæller Ishata om Joseph og om hendes hemmelige plan.

"Hvad? Vil du lade som om, du er din bror? En dreng!"

"Ellers får jeg jo ikke lov at spille med. Du skal hjælpe mig, når vi får fri."

"Du er ret skør, men selvfølgelig hjælper jeg dig," griner Ishata.

Efter skoletid mødes pigerne igen, og nu hjælper Ishata Fatima med at komme til at ligne en dreng. Nemt nok. Ibrahims tøj hænger løst, og Fatimas små **fletninger** bliver bare gemt under en kasket. Ishata slår hænderne sammen.

"Du ligner faktisk din bror lidt. Kan du snakke som en dreng?"

Fatima gør sin stemme dyb, og pigerne fniser.

"Drenge siger ikke så meget," siger Ishata. "De brummer mest."

"Husk nu at sige til min bedstemor, at jeg gør rent på skolen og kommer senere hjem i dag."

"Hun slår os ihjel, hvis hun opdager det," sukker Ishata. "Er du sikker på, at du vil det her?"

"Jeg elsker fodbold, og nu har min fjollede søster jo lovet, at jeg kommer." Det sidste mumler hun med sin drengestemme, og pigerne griner begge to.

REGNTIDEN

I Danmark har vi fire årstider: Forår, sommer, efterår og vinter. I Sierra Leone er der kun to årstider: Den tørre tid og den våde tid. Den våde tid kalder man også for regntid. Det kan godt regne så meget, at der bliver oversvømmelser. Det sker særligt ofte i slum-byen Kroo Bay.

FLETNINGER

De fleste piger i Sierra Leone har meget kruset hår. Det er lidt besværligt at holde. Derfor fletter de håret. De fleste har helt korte fletninger. Ofte er fletningerne lavet, så de danner striber eller flotte mønstre.

Frisurer i mange farver

Piger og kvinder i Sierra Leone kan godt lide at have en flot frisur. Mange kan også godt lide at få kunstigt hår flettet ind i deres eget hår. Det kunstige hår er lange fletninger, som kan have mange forskellige farver.

Frisør-salon i container

Det er svært at finde et arbejde i en slum-by. Så må man prøve at tjene penge på andre måder. Kvinderne her har lavet en frisør-salon. Salonen er en gammel container. De har mange kunder, der skal have flettet håret.

KAPITEL 4

Den store, røde fodboldbane er helt klar til kamp.

Solens stråler danser i gruset. Foran det ene mål står en flok drenge med fodboldstøvler. Fatima går direkte hen til Joseph.

"Jeg er Ibrahim, Fatimas bror," siger hun med dyb stemme. "Er du Joseph?"

"Ja, velkommen. I ligner virkelig hinanden meget, dig og Fatima. Er I tvillinger?"

"Ja netop," brummer Fatima.

"Okay. Cool. Her er mine gamle støvler."

Støvlerne er meget slidte og mindst to numre for store, men Fatima putter noget papir i dem, så passer de ok.

"Smart," siger Joseph. "Du skal også have den samme trøje på, som vi andre spiller med." Han rækker hende en flot, blå trøje. I det samme lyder en fløjte. Træneren kalder dem sammen. Joseph præsenterer hende.

"Ibrahim her vil gerne spille med," siger Joseph. Træneren ser op og ned ad Fatima og trækker på skuldrene.

"Lad os se, hvad han kan."

Fatima kommer på hold med Joseph.

De spiller seks mod seks. Det varer længe, før hun rører bolden, selv om

hun ikke er **dækket op**, men så sparker Joseph den ud til hende med et perfekt **inderside-spark**.

Fatima **tager bolden med sig** på **første berøring** ... Suser lige mod mål med bolden tæt på sig ... En stor dreng kommer mod hende, han vil tackle hende, men hun spiller bolden venstre om ham og løber selv højre om ham, forbi ham ... målmænd løber ud mod hende ... hun **sparker dybt i bolden**, og den går i en bue over ham og lige i mål.

Der er mange, der klapper.

Hun klasker hænder med Joseph.

"God aflevering," siger hun.

"Det har jeg lært af din søster," griner han. "At bruge indersiden."

Fatima ser på træneren, der giver hende et lille nik.

Nu vil alle på holdet gerne spille til hende, og hun laver et mål mere og to **assists**, inden træneren fløjter af.

Fatima smutter hurtigt væk fra banen og skifter fra den blå hold-trøje til Ibrahims gamle fodbold-trøje og vil gøre sig klar til at gå hjem.

Hockey-holdet træner

Fodbold er den mest populære sport i Sierra Leone. Men der er også andre slags sport. For eksempel er der hockey-klubber i flere byer. Man spiller hockey med en lille bold og en stav.

Piger spiller håndbold

Fodbold kan man både spille på græs, grus og sand. Sådan er det ikke med håndbold. Det kræver en god bane. Der er kun nogle få gode baner i Sierra Leone. Flere og flere piger spiller håndbold.

Men træneren kalder på hende.

”Hvor har du spillet fodbold henne, Ibra?”

”Bare med min bedstefar og min bror – øh, jeg mener min søster.” Hun husker at gøre stemmen dyb og ser ned i jorden.

”Hm. Du er okay med en bold og meget hurtig. Kan du spille for os søndag eftermiddag i kampen mod **Dwarzark**?”

Hun nikker.

Nu kommer Joseph også hen til hende.

”Du er jo crazy god,” siger han.

Hun svarer ikke men tager støvlerne af og rækker dem til ham.

”Dem kan du bare beholde,” siger han.

Fatima nikker. Joseph rømmer sig.

”Din, æh, søster, Fatima. Måske vil hun gerne se dig spille kamp på søndag?”

Fatima trækker på skuldrene.

”Spørg hende lige og hils fra mig.”

”Hvorfor?” brummer Fatima.

”Ikke for noget. Jeg synes bare, at hun er sød.” Joseph griner fjollet og tjatter til Fatimas skulder.

DWARZARK

Sierra Leones hovedstad hedder Freetown. Der er flere slumbyer i Freetown. Dwarzark er en af dem. Den ligger højt oppe på en bjerg-skråning. Her bor folk i små huse, som de selv har bygget. I Dwarzark har de også en fodbold-bane.

Landsbyen har sin egen sportsplads

Ude i de små landsbyer har de ofte en plads, hvor børn og voksne spiller fodbold. Pladsen bliver også brugt til andre ting. Man kan sjippe, lege blindebuk, lave sang-lege eller bare mødes for at hygge sig.

Vennerne mødes på banen

I slum-byen ligger de små skur-huse helt tæt på hinanden. Der er næsten ingen plads til at lege nogen steder. Undtagen på fodboldbanen. Her er der fuld fart på hver dag. Både drenge og piger mødes med vennerne for at spille fodbold.

KAPITEL 5

Søndag er heldigvis Fatimas fridag. Næsten. Hun skal bare **hente vand** og hjælpe til med aftensmaden. Heldigvis bor de tæt på en af de store vandtanke i Kroo Bay. Hun kan godt selv bære de tunge dunke hjem med et par hvil undervejs. Men der er lang kø ved vandtanken i dag. Hun venter tålmodigt på, at det bliver hendes tur til at fylde de to gule dunke op.

Så snart hun har fået vandet hjem, snupper hun sin pose med fodboldtøj og løber hen til Ishata. De to piger følges ad til kampen. Planen er at skifte til dreng, når de er tæt på banen.

”Var der slet ingen, der opdagede det?” spørger Ishata igen.

”Det tror jeg ikke. Men Joseph sagde, at jeg lignede min søde søster meget.”

Pigerne går ind bag nogle skure, og Fatima forvandler sig igen til Ibrahim. Hun putter sit krøllede foto af ham ned i den ene strømpe.

Lige da de skal til at gå, dukker en lille dreng frem bag en vandtank, kigger på dem og løber sin vej.

”Tror du han så noget?” spørger Fatima.

”Måske. Men det gør nok ikke noget.”

Men kort før kampen trækker træneren hende til side. Drengen, der så hende klæde om, står der sammen med sin mor og træneren!

”Hedder du Ibrahim?”

HENTE VAND

I slum-byerne er der ikke vandhaner i de små huse. Folk må hente vand i dunke. Det henter de ved nogle store beholdere, som står rundt omkring i gaderne.

Fatima nikker.

”Er du sikker på det?” Træneren tager hendes hue af, og hendes fletninger kommer til syne. ”Hope har fortalt, at hendes søn så dig klæde dig ud som en dreng.”

”Undskyld,” siger Fatima. Nu kommer hun helt sikkert ikke til at spille kamp. ”Jeg hedder Fatima.” Hun får tårer i øjnene, også fordi det er så pinligt, at hun har løjet. De andre fra holdet står omkring dem og følger med. Joseph ryster på hovedet.

Farlig vej efter vand

Ingen har vandhaner i de små huse. Derfor må folk hente vand hver dag i spande og dunke. Det er en opgave, som pigerne hjælper til med. Her i slum-byen på bjerget er stierne stejle. Pigerne skal passe på, at de ikke falder.

Der er vand i den store tank

Der er altid mange, der henter vand. Nogle gange er det ved en brønd, hvor man selv pumper vandet op fra jorden. Andre gange er der en stor tank, som den her. Der kommer en bil og fylder tanken. Derfor skal man også betale lidt for vandet.

"Hvorfor lader du som om, du er en dreng?" spørger træneren.

"Hun vil nok bare rigtig gerne spille fodbold," siger den lille drengs mor og smiler til hende.

"Jeg elsker fodbold," mumler Fatima. Og når hun ikke spiller som sig selv, opdager bedstemor det jo ikke. Men det siger hun ikke højt.

Fatima lusker væk fra fodboldbanen. Hun drejer hurtigt ned ad en ganske **smal gade**. Ishata følger med og trøster hende. Hun vil bare væk.

Men så kommer Joseph løbende.

"Vores træner vil gerne tale med dig igen," siger han forpustet. "Kom!"

Hun følger efter Joseph tilbage. Han siger ikke noget om, at hun jo også har snydt ham. Han siger slet ikke noget.

Nu er modstanderne kommet på banen. Det er Kroo Bay-holdets store rivaler fra Dwarzark i den anden ende af byen. Dem må de ikke tabe til.

Der er faktisk også en hel del tilskuere. De to trænere og en dommer med fløjte om halsen står sammen og kigger på holdsedlen, hvor alle spillere skal skrives på. Da Fatima kommer derhen, nikker det andet holds træner til hende og smiler.

"Du hedder Fatima, ikke?" spørger han.

"Jo, men..."

"Du er på, men du spiller som pige," siger Kroo Bays træner. Han rækker hende en blå trøje. "Der står ikke noget i reglerne om, at der ikke må være piger på holdet."

"Det er der nok ingen, der har tænkt på," griner dommeren.

Fatima skal spille angriber. Hun hiver ud i trøjen. Bare hun nu ikke dummer sig og brænder chancer. Der er altså ret mange tilskuere nu, og en af dem er den lille drengs mor.

SMAL GADE

I slum-byen Kroo Bay er de fleste gader helt smalle. Her kan der ikke gå to mennesker ved siden af hinanden. Man skal se sig godt for. Der kan både være huller og små vand-løb i gaderne. Andre steder er gaderne lidt bredere. Her sidder der ofte folk og laver mad over små bål.

Børnenes yndlings-butik

I slum-byen er der mange meget små butikker. I denne butik kan man købe batterier, sæbe, lim og andre ting. Man kan også købe slik. Der er ikke så meget slik at vælge imellem. Men det er børnenes yndlings-butik.

Gamle TV kan fikses

Folk i slum-byen har næsten ingen penge. Derfor har de ikke råd til at købe nye ting, når de gamle går i stykker. I stedet får de repareret tingene. Her er et værksted, hvor de reparerer gamle TV og mobiltelefoner.

Så er kampen i gang.

Holdet fra Dwarzark er gode og tackler ret hårdt. De tager heller ikke hensyn til, at hun er en pige. Og det er godt, tænker Fatima.

Kroo Bay er tæt på at komme bagud flere gange, men deres målmand er god, og kort før tid står det stadig 0-0. Træneren råber, at de skal spille hurtigere.

Fatima modtager bolden midt på banen ... Hun undviger en tackling og glider mod mål med **bolden i støvlerne** ... To store modstandere kommer mod hende ... Hun spiller bolden til Joseph og fortsætter sit løb ind i **feltet** ... Han spiller tilbage med det samme, og nu er hun forbi forsvaret, kun målmanden er tilbage ... Han kommer bragende lige mod hende og gør sig ekstra bred.

Ud af øjenkrogen ser hun, at Joseph er fulgt med frem ... Hun laver skudfinten, som Ibrahim har lært hende, og **spiller på tværs** ... Joseph **sætter en bred inderside til** ... Mål!

Dommeren fløjter og ser overrasket på hende.

Dwarzark rammer **overliggeren** kort før tid, men der bliver ikke scoret flere mål.

Dommeren fløjter af. Kroo Bay har vundet over Dwarzark for første gang i syv år. Nu skulle Ibrahim lige se hende!

Alt til en god middag

Det her er en mini-butik. Der er kun, hvad du kan se her. Men der er alt, hvad man skal bruge til en middag. Der er fisk, olie, chili og krydderier. Hønse-fødderne giver retten en god smag. Faktisk mangler her bare nogle ris.

En smart købmand

Manden her har en lille købmands-butik. Han har fået en god idé. Han er begyndt at lave sine egne små notes-bøger. Dem kan han også sælge i butikken. Man kan ikke købe den slags billige notes-bøger andre steder i slum-byen.

KAPITEL 6

Fatima er i centrum mellem en masse glade spillere. Joseph giver hende kasketten på igen.

"Hvor var du bare god," siger han. Fatima kigger ned i jorden og får varme kinder. Det snurrer i hendes krop. Hvor var det bare en fantastisk følelse at **lægge op til det mål**. Næsten lige så godt som selv at score.

Spillerne fra Dwarzark siger tak for kampen. Deres træner mumler noget om piger på drengehold. Er det nu en god idé? Fatima giver den blå trøje tilbage til træneren og tager Ibrahim's gamle trøje på igen.

Den lille drengs mor kommer hen til hende. Kvinden smiler til hende.

"Tillykke. Flot **assist**. Jeg hedder Hope. Jeg har lige lavet et nyt **pigehold** her i Kroo Bay. Kunne du tænke dig at spille med os?"

"Det..." Fatima ved ikke, hvad hun skal sige. Det ville da være helt vildt.

"Vi har en udenlandsk **sponsor**, som giver os fodboldtøj og støvler. Vi spiller vores første kamp næste weekend mod et pigehold fra Susans Bay."

PIGEHOLD

I slum-byerne er der meget få aktiviteter for børn. Men nu er der kommet klubber, hvor de kan spille fodbold, håndbold og hockey. Det helt nye er, at klubberne også laver hold for piger. Så kan de lære en masse nye ting – og samtidig have det sjovt sammen. Og det er jo lige så vigtigt!

SPONSOR

En sponsor kan være et firma eller en forening, som hjælper sports-klubben. De kan hjælpe med penge. De kan også give fodboldtøj, bolde og støvler.

Drengene laver drager

Familierne i slum-byen har sjældent råd til at købe legetøj til børnene. Derfor må børnene være dygtige til at finde på. Drengene her laver små drager af ting, de finder. De bruger plastik-posere, pinde og snor til at lave dragerne med.

Ludo er meget populært

I Sierra Leone er det meget populært at spille Ludo med sine venner og familie. Pladen ser lidt anderledes ud end i Danmark. I Sierra Leone kan de godt lide at lime billeder på. Ofte er det billeder af kendte fodbold-spillere eller film-stjerner.

Det lyder fantastisk, men bedstemor vil helt sikkert sige nej. Fatima skal jo passe sit arbejde.

"Det må jeg ikke," siger hun.

"Er du sikker? Der er en plads til dig, hvis du kommer."

Fatima hiver fotoet af Ibrahim op af strømpen og viser det til Hope, ligesom hun gør til alle andre.

"Det her er min bror. Han er god til fodbold, meget bedre end mig. Vi ved ikke, hvor han er. Har du set ham?"

Hope kigger længe på fotoet. Joseph kigger også på det.

"Nej, ham har jeg ikke set, desværre." Hope tager en **telefon** frem og tager et billede af fotoet. "Men jeg kan spørge rundt."

"Tak."

"Men du har altså talent, Fatima. Jeg håber, du dukker op på søndag."

Hope går. Joseph kommer hen til hende. Fatima skæver til ham. Er han meget sur? Det er han vist, for han kniber sine øjne sammen.

"Undskyld, jeg narrede dig," siger hun.

"Du narrede mig ikke."

"Ikke?"

"Jeg vidste godt, at det var dig. Og at Ibrahim har været væk i lang tid.

Jeg har jo spurgt mig lidt for. Du er pigen med det krøllede foto. Du viser det til alle."

"Okay. Men så..."

De griner begge to.

"Jeg skal nok også spørge alle, jeg kender, om de har set Ibrahim. Skal jeg tage med dig hjem og overtale din bedstemor?"

"Det er det sidste, du skal. Men tak alligevel. Hej."

TELEFON

I Sierra Leone har rigtig mange unge og voksne en smartphone. De er slet ikke lige så dyre, som de er i Danmark. Børn har ikke mobiltelefoner.

Dæk-ræs og strand-bold

I den lille landsby ude ved stranden laver børnene selv deres eget legetøj af ting, de finder. Drengene her har fundet en plastik-kugle, de kan spille fodbold med. Og et gammelt dæk er perfekt til en gang dæk-ræs på stranden!

De har lavet et motions-center selv

Inde i Freetown har nogle unge mænd lavet deres eget motions-center. De har brugt dele fra gamle lastbiler og mange andre ting. De har både lavet en motions-cykel, en trænings-bænk og mange slags vægte, man kan løfte.

KAPITEL 7

Fatima venter med at spørge, til de har spist. Når maven rumler, vrisser bedstemor endnu mere.

”Æh, bedstemor? Der er et pigehold, der gerne vil have mig til at spille med? Altså fodbold.”

”Fodbold på hold tager alt for meget tid og er ikke noget for piger.” Bedstemor ryster på hovedet. ”Du kan spille med din bedstefar, kan du.”

”Hvad synes du?” Fatima ser på sin bedstefar.

”Det lyder spændende, men...”

”Han synes det samme som mig,” afbryder bedstemor. ”Du skal passe dit arbejde, og du vil jo også gerne gå i skole, ikke? Vi har heller ikke råd til både skoleuniform og fodboldtøj.”

Bedstefar trækker på skuldrene. Han kan jo ikke arbejde ret meget, fordi han mangler et ben, og hans medicin er dyr, så det er bedstemor, der bestemmer.

Næste eftermiddag sidder Fatima på den smalle sten-terrasse foran huset. Hun skræller **appelsiner** og læser lektier. Det er rart at sidde i

APPELSINER

Der vokser appelsiner hele året rundt i Sierra Leone. Derfor er de også billige at købe. De fleste folk tager kun den yderste skræl af. Så gør de appelsinen blød med fingrene. Til sidst bider de toppen af og presser saften ind i munden. Smart.

Ris hver dag

I Sierra Leone er der ris i de fleste retter. Den mest populære ret hedder jollof. Det er ris, kylling, tomat, løg og chili. Der er også karry i. Derfor er risene gule. Kvinden her har lavet jollof i en stor gryde og sælger af den.

Masser af chili og grøntsager

På alle markeder i Sierra Leone kan du få masser af chili og andre lækre krydderier. Og mange grøntsager. Dem bruger de til at lave en grøn, krydret sovs, man kan spise med sin ris. Nogle gange er der også lidt fisk eller kød i.

skyggen, for det er meget varmt. Vandet står lavt i kanalen langs huset i dag, så skraldet er begyndt at lugte i varmen.

Pludselig dukker Hope op!

Fatima rejser sig med et sæt og taber en appelsin.

"Hej Fatima."

"Hej."

I det samme dukker bedstemor op. "Hvem er du?" spørger hun lidt skrap.

"Jeg hedder Hope." Hun smiler. "Jeg er træner for et af byens pigehold, og..."

"Fatima har ikke tid til det pjat," afbryder bedstemor.

"Fodbold er ikke kun sjov og ballade," siger Hope stadig smilende.

"Fodbold er sammenhold, venskab og..."

"Og meget dyrt." Bedstemor afbryder igen.

"Vi har en sponsor, så Fatima vil både få spilledragt og støvler." Hun ser på Fatima. "Og vi har også en **lærer, der hjælper** alle pigerne på holdet med deres lektier."

"Der kan du se, bedstemor, det koster ikke noget." Bare hun dog ville sige ja.

"Det er udelukket," siger bedstemor og snerper læberne sammen.

Og da Hope er gået, tager bedstemor fodboldtøjet og går ud for at sælge det.

LÆRER, DER HJÆLPER

På fodbold-holdet møder pigerne nogle voksne, som kan hjælpe dem. Der er selvfølgelig en træner. Der er også voksne, som kan hjælpe dem med lektier til skolen. De kan også sørge for, at pigerne får undervisning, hvis de ikke går i skole.

Lækre samosaer

Måske kender du samosaer? Det er små mad-kager af tynd dej. De bliver stegt sprøde i olie. Der er grøntsager eller kød indeni. Børnene her hjælper til i familiens lille bod på markedet. De laver dejen klar og folder samosaerne.

Mosen hedder fufu

Fufu er en slags mos. I Sierra Leone laver man fufu af kassava. Det er en rod-frugt. Man kan også lave fufu af de hårde mad-banuner. Man spiser det ved at tage lidt fufu op med fingrene og dyppe det i en sovs.

KAPITEL 8

Så bliver det søndag, solen skinner, og Fatima tænker kun på fodbold.

På at Hopes nye pigehold spiller i dag, og at hun kunne spille med, hvis bedstemor bare havde givet lov. Hendes bedsteforældre er taget hen for at hjælpe en fra familien, der lige er flyttet til Kroo Bay, så måske kunne hun gå over og se kampen. Søndag er jo hendes fridag. Den dag, hun normalt laver lektier, men hun kan måske nå begge dele.

Hun går hen forbi Ishata, som gerne vil med. Ishata driller hende med Joseph, siger at Fatima nok bliver gift med ham en dag.

De når frem til den flotte **kunstgræs-bane** oppe i **Hill Station**, der ligger et par kilometer væk. Det er her, kampen skal spilles. Fatima sukker. Tænk at spille på sådan en bane! Den er næsten lige så flot som Anfield, Liverpools hjemmebane. Og der er endda kommet mange tilskuere, der vil se byens bedste pigehold – dem fra Susans Bay.

Udeholdet fra Susans Bay har flotte spilledragter på og ser gode ud.

KUNSTGRÆS-BANE

Måske har du prøvet at spille fodbold på en bane med græs af plastik? I Sierra Leone er den slags baner meget sjældne. I Freetown har de en kunstgræs-bane, der har været brugt før i en dansk fodbold-klub. Da de skulle have en ny bane, gav de den gamle til en klub i Freetown.

HILL STATION

Hill Station er et område i Freetown. Det ligger lidt væk fra byens centrum og slumbyerne. Hill Station ligger tæt på bjergene og naturen. Her bor de folk, som har penge til at købe et større hus.

Ikke meget plads

I de små skur-huse er der kun et eller to rum. Her skal der være plads til, at en hel familie kan sove. Nogen sover i sengen og andre på gulvet. Der skal også være plads til alt, hvad de ejer. Derfor er der meget fyldt.

Gaderne er smalle

I slum-byen er gaderne meget smalle. Nogle er så smalle, at man kun lige kan gå igennem dem. Uden for husene er der altid nogen i gang med at lave mad eller andre ting. Om aftenen er der intet lys. Så skal man gå ret forsigtigt rundt!

Tænk, hvis hun skulle spille med nu – og så på en rigtig fodboldbane med kunstgræs. Hope, som står på midten af banen og snakker med dommeren, får øje på hende og vinker. Fatima vinker tilbage.

Hope kommer hen til hende med en pose i hånden.

”Dejligt, at du kom, jeg nåede lige at skrive dig på holdkortet.”

”Jamen, jeg ...” begynder Fatima.

”Du **starter ude**. Måske får vi slet ikke brug for dig.” Hun rækker posen til Fatima. ”Men du må hellere skifte og holde dig klar.”

Hope går igen. Fatima ser på Ishata, som smiler.

”Jeg ville jo slet ikke ...”

”Kom. Jeg hjælper dig med at klæde om. Måske kommer du slet ikke på banen.”

Fatima skifter. Spilledragten er nyvasket, og støvlerne er ikke særligt slidte og helt uden huller i sålen.

”Se,” siger Ishata og peger. ”Er det ikke Joseph?”

”Jo.” Er han mon kommet, fordi han håbede, at hun skulle spille? Nej, han vil nok bare se kampen.

Pigerne fra Kroo Bay spiller godt, synes Fatima, men Susans Bay er bedre og har bolden det meste af tiden. Man kan tydeligt mærke, at de har haft meget mere træning sammen. Hope råber meget, men kun opmuntrende og rosende ting. Kroo Bay er bagud ved pausen, men det står faktisk kun 0-1. Hope går hen til Fatima.

”Du kommer ind nu. I angrebet. Du skal bare nyde det, det er helt okay at lave fejl. Du kender jo ikke de andre piger endnu.”

Fatimas **første berøring** er ringe. Bolden ryger lige hen til en modstander, og det er faktisk tæt på at koste et mål. Hun skal lige vænne sig til kunstgræsset og de nye støvler.

”Kom igen,” råber Hope.

Næste gang, hun rører bolden, får hun en fin **stikning**, der giver en **friløber** fra midten. Hun suser mod mål med en forsvarer i ryggen. Hun er overrasket over, hvor nemt det er at styre bolden på sådan en bane. Lige da hun er ved at sparke, bliver hun tacklet på kanten af **feltet**, og der bliver ikke dømt andet end hjørnespark.

Holdets anfører tager hjørnesparket, **et skruet spark** og bolden sejler i en bue over målmanden og ind under **overliggeren**. Mål!

1-1.

Der er mange, der klapper, og hele holdet jubler.

Kort før tid får Fatima igen en **stikning** fra midten af banen. Hun suser mod mål med to modstandere i hælene ... de når hende ikke ... målmanden kommer ud ... Fatima laver den skudfinte, bedstefar har lært hende ... hun

Den stejle skole-vej

Husene i denne slum-by er bygget på en stejl bjerg-side. Børnene har ikke så langt til skole. Til gengæld skal de gå op og ned ad dårlige stier. Derfor skal de være meget forsigtige med, hvor de træder.

På bjerget er husene af ler

Slum-byen her ligger oppe på et bjerg. Den hedder Dwarzark. Her bygger mange af familierne deres huse af ler og sten. Familien her har også bygget en terrasse. Pigen får lavet fine fletninger af sin mor.

dribler forbi og scorer i et tomt mål. Hendes holdkammerater omringer hende og jubler. Hun kan også høre Ishata og Joseph råbe.

2-1 til Kroo Bay. Dommeren dømmer mål og fløjter kort efter kampen af. Kroo Bay har vundet på et mål af Fatima.

Hun er helt svimmel midt i de andres begejstring. Hun forstår det ikke rigtigt, hun skulle jo slet ikke have spillet ... og nu... nu bliver hun udråbt som kampens spiller og bliver fotograferet sammen med holdet.

Joseph indhenter hende, da hun er på vej hjem.

"Det kalder jeg en debut," siger han. "Matchvinder." Hans store øjne lyser af beundring.

"Jeg var bare heldig," siger Fatima.

"Og hurtig. Jeg troede slet ikke, din bedstemor ville give dig lov."

"Det gjorde hun heller ikke."

Da Fatima kommer hjem fra skole to dage senere, står bedstemor og venter på hende. Med en avis i hånden? De køber aldrig avis, men der er måske en nabo, der har givet hende den.

"Du og dit hold er kommet i avisen," siger bedstemor. "Kampens spiller. Flot foto."

"Undskyld, bedstemor. Det var slet ikke min mening at spille ..."

"Jeg skal give dig mening, dit ulydige pigebarn." Bedstemor løfter hænderne mod himlen. Hun råber højt nu. "Din mor er heldig, hun ikke oplevede det."

Fatima lusker ind, mens bedstemor bliver ved med at skælde ud.

Gederne i slum-byen

Ude på landet i Sierra Leone ejer mange familier et par geder. Men det er sjældent, man ser geder lige midt i slum-byen. Det er kvinderne, der ejer gederne her. De passer godt på dyrene, for de giver mælk og kød.

Grisene spiser skrald

Overalt i slum-byen Kroo Bay går der grise frit omkring. De finder selv madrester i skraldet, som de kan spise. Nogle familier ejer sådan en gris. Den har et mærke, så de kan genkende den. Når grisen er stor nok, bliver den slagtet.

46

ENTERPRISE
erra Leone

GEIS

young
70

FBI
MO

KAPITEL 9

Nogle dage senere dukker Hope op i skolen for at tale med pigerne om fodbold. Hun roser Fatima foran hele klassen.

Fatima får varme kinder og siger ikke noget. Efter timen kommer Hope hen til hende.

”Er du klar til næste kamp, Fatima?”

”Jeg må ikke spille for min bedstemor.”

”Jeg håbede, hun ville ombestemme sig. Men jeg har måske nyt om din bror.”

Fatima møder Joseph ved fodboldbanen, hvor han spiller fodbold. Han kommer løbende hen til hende.

”Hej, Fatima.”

”Hej, Joseph. Måske ved jeg, hvor min bror er!”

”Er det rigtigt. Hvor?”

”Sydpå. Halvvejs nede mod **Bureh**. Det er jo ikke engang særlig langt væk. Hope tror, at han kører med sand til byggepladser.”

”Skal jeg tage med dig derhen? Min bror kører jo **motorcykel-taxi**. Jeg kan helt sikkert få ham til at hjælpe os.”

”I morgen er der **eftermiddags-skole**. Tror du han vil køre os derned tidligt om morgenen?”

Fatima lister sig ud. Hendes bedsteforældre sover og opdager ikke noget.

Solen farver himlen rød. De andre venter ved fodboldbanen. Joseph er midt i et gab, da hun dukker op.

”Godmorgen,” siger hun, og de nikker til hende. Josephs bror starter motorcyklen. Joseph sætter sig bagerst, og Fatima skal sidde i midten. Hun holder godt fast i Josephs bror, for der er huller i vejen over det hele. De har vand og kager med. Der er ikke så meget trafik endnu uden for Freetown, og her er vejen også lidt bedre. De kører forbi mange steder, hvor mænd arbejder med at bygge huse.

BUREH

Sierra Leone har kyst ud til Atlanterhavet. Langs med kysten ligger der små landsbyer. Bureh er sådan en lille landsby. Det tager cirka en time at køre fra Freetown til Bureh.

MOTORCYKEL-TAXI

Der er mange motorcykler i Freetown. De fungerer ligesom taxier. Man kan stoppe en motorcykel på gaden og fortælle, hvor man gerne vil hen. Så hopper man op bag på motorcyklen og suser afsted. Det er en billig måde at komme rundt i byen på.

EFTERMIDDAGS-SKOLE

På nogle af skolerne i Sierra Leone er der så mange børn, at skoledagen er delt op. Der er et hold elever om morgenen og et andet hold om eftermiddagen.

Efter et par timer når de frem til stranden ved Bureh. De løber ind og ud mellem alle husene og spørger alle, de møder. Men hendes bror er der ikke, og der er ingen, der har set ham.

Til sidst er der ikke flere steder at lede. De sætter sig ned for at drikke vand og spise kagerne hjemmefra, mens de kigger ud over havet. Fatima sukker.

"Vi må tilbage nu," siger Joseph, "hvis du skal nå i skole."

"Jeg ved det." Fatima hænger med hovedet, hun havde sådan håbet, at hun ville finde Ibrahim her.

På vej tilbage ser de en lastbil, der sidder fast i et stort hul i vejen.

"Lad os hjælpe dem," råber Fatima.

"Det har du ikke tid til," siger Joseph.

Men de stopper alligevel for at hjælpe ... og dér... bag lastbilen og med støv i hele ansigtet ... Ibrahim!

"Fatima?"

Hun suser lige i favnen på sin bror. Tårerne løber ned ad hendes kinder. Så fandt hun ham. Hun vidste det.

"Hvad laver du her?" Ibrahim er et stort smil.

"Finder dig." Hun tørrer sine kinder med bagsiden af hånden.

"Min stjernesøster," siger han og trækker avisen med fotoet af Fatima og fodboldholdet op af lommen. "Matchvinder."

"Jeg har jo haft en god lærer."

De går lidt væk fra de andre.

"Hvorfor er du bare forsvundet, Ibrahim? Bedstemor er meget ulykkelig over det."

"Jeg måtte bare afsted. For ulykken – det var min skyld." Ibrahim ser ned.

"Det var jo bare en ulykke."

"Nej. Jeg vidste, at bremserne var gået i stykker. Jeg burde ikke have kørt, og motorcyklen blev helt smadret." Ibrahim går i stå. Han ser meget trist ud.

"Der skete jo ikke noget med dig, det er det vigtigste."

"Sådan en motorcykel er meget dyr, Fatima. Min chef havde kun to motorcykler, han kunne tjene penge til familien med. Og jeg smadrede den ene."

"Det ved jeg godt, men det hjælper da ingenting bare at flygte og blive væk, Ibrahim. Bedstemor savner dig helt vildt, og det gør bedstefar og jeg også. Og jeg skal altså sælge virkelig mange kager nu, fordi du ikke er der. Jeg har næsten ikke tid til skolen mere. Bedstemor vil heller ikke lade mig spille fodbold."

"Okay. Jeg lover at komme på besøg, søster. Jeg har snart tjent penge nok til at erstatte motorcyklen. Eller i hvert fald betale for reparationen."

"Hvornår?"

"Snart."

"Hvornår snart?"

"Meget snart."

De hjælper til med at få lirket nogle brædder ind under baghjulene, og til sidst får de lastbilen fri af hullet.

"Tak for hjælpen, søster. Det var godt, du fandt mig."

Fatima giver Ibrahim endnu et knus, og så er de på vej hjem.

Hønsene går frit

I den lille landsby er der masser af plads til, at hønsene kan gå rundt og finde mad. Nogle gange får de også lidt korn. Hønsene giver æg, som familien kan sælge. Nogle familier har også et lille stykke jord, som de dyrker grøntsager på.

Sten til fine huse

Ude på landet er det svært at finde et arbejde, man kan tjene penge på. I denne landsby er der mange, der hugger sten i pæne stykker. De skal bruges til at bygge fine huse i den store by. Det er hårdt arbejde, når det er varmt!

KAPITEL 10

Det er eftermiddag, da Fatima kommer hjem til Kroo Bay. Hun nåede slet ikke i skole. Men det ved bedstemor måske ikke?

Bedstemor står udenfor og jo, hun ved det godt. Hendes ansigt er sammenbidt, og øjnene er bare to smalle sprækker.

"Hvor har du været?"

"Jeg har fundet Ibrahim! Joseph og jeg..."

"Ibrahim! Sikke noget vrøvl."

"Det passer altså, bedstemor."

"Du både drømmer, lyver, pjækker og render med drenge?" Bedstemor stamper i jorden.

Nu dukker bedstefar op, og Fatima gemmer sig bag ham.

"Måske skal vi lige høre på hende..." begynder bedstefar.

"Den pige er fuld af løgn." Bedstemor peger på Fatima. "I seng med dig, og du kan godt glemme alt om mad."

"Jamen, bedstemor. Det er rigtigt, hvad jeg siger."

Fatima går ind og lægger sig på madrassen. Hun må overbevise dem i morgen, når bedstemor er faldet lidt ned.

Timerne går. Gennem husets tynde blik-vægge, kan Fatima høre alt, hvad der foregår. Inde hos naboen er der en, som griner højt. En flok

MAD-BANANER

Der vokser flere slags bananer i Sierra Leone. Der er de bløde og søde, gule bananer, som du kender. Der er også mad-bananer. De er hårde og grønne. Dem skal man stege eller koge, inden man spiser dem. De er ikke lige så søde i smagen som de gule bananer.

drenge løber råbende gennem gaderne. Hun kan også høre, at bedstemor tænder bålet. Kort tid efter kan hun dufte stegte **mad-bananer**. Det er Fatimas livret.

Pludselig hører hun en stemme, hun kender.

Ibrahim – Ibrahim er kommet allerede nu i dag!

Hun står op og løber ud til de andre. Bedstemor tuder af glæde og skælder Ibrahim ud på én gang. Bedstefar har også tårer i øjnene.

Vigtig skole for voksne

De unge piger her har ikke gået i skole – eller kun meget lidt. Men nu går de på en ny, lille skole for unge voksne. De lærer at bruge computer, blive bedre til at læse og meget andet. Det betyder, at de nemmere kan finde et arbejde.

Håndværk giver penge

På skolen for unge kan pigerne også lære at blive dygtige til at sy tøj, lave smykker, lave mad og klare regnestykker. Så kan de nemlig lave deres egne små butikker bagefter. Og så kan de tjene penge og bestemme mere selv.

"Dumme dreng, hvorfor har du bare gemt dig?" siger han.

"Jeg havde også tænkt mig at komme før, men jeg skulle lige tjene penge nok."

"Men nu er du her." Bedstemor dasker til hans skulder. "Det er jo et mirakel. Det må vi fejre."

Bedstemor finder en rulle kiks frem. Det er de dyre med chokolade, og Fatima hjælper til med at sætte ris og stegte madbananer frem. Bedstemor glemmer alt om at være vred.

"Min seje, modige søster fandt mig." Ibrahim smiler til Fatima. Han havde fået et lift med en lastbil, som skulle til Freetown, forklarer han, mens de spiser. I morgen skal han også snakke med en ny chef, for måske kan han få et job hjemme i Freetown, måske endda i nærheden af Kroo Bay. "Jeg har jo lært at køre lastbil, og så er jeg blevet ret stærk," griner han og viser sine muskler.

"Og også klogere, håber jeg," siger bedstemor med et smil.

"Så kan du måske flytte hjem igen?" spørger bedstefar.

"Det kan jeg, og jeg tjener penge nu. Så behøver I ikke at arbejde lige så meget. Og så kan Fatima bedre passe sin skole."

Bedstemor nikker og tørrer sine øjne.

"Og så er jeg jo også nødt til at være her hver søndag fra nu af, når min stjernesøster spiller kamp," griner Ibrahim. "Så jeg kan se, om hun kan huske, hvad jeg har lært hende."

Bedstemor ser på Fatima.

"Tænk, at det tossede pigebarn fandt dig." Hun lyder ikke spor skrap nu. Så smiler hun igen, og endnu bredere denne gang: "Men hvis Fatima skal til fodboldkamp, må bedstefar og jeg nok hellere gå med, så vi ikke bare skal læse om det i naboens avis!"

HVEM SKAL VÆRE HØVDNING ?

En gang for længe siden var der en høvding i en fattig landsby i Sierra Leone. Han havde to sønner. De hed Despoti og Empati.

Høvdingen var blevet syg.

"Det er ikke sikkert, du klarer den," sagde medicin-manden. "Hvem af dine sønner skal så være vores høvding?"

"Bed dem om at komme," sagde høvdingen.

Brødrene kom. Høvdingen fortalte dem, at han måske var ved at dø.

"Stakkels far," sagde Empati.

"Så skal vi have ny høvding. Det skal være mig. Jeg er født først, og jeg er stærkest," sagde Despoti.

Høvdingen tørrede sved af panden. Han vidste, at Empati var den klogeste af de to

sønner. Despoti var den stærkeste. Hvad var vigtigst?

"Landsbyen sulter," sagde høvdingen. "I må gå ud og finde mad."

Han gav dem hver en stor, tom sæk.

"I får præcis én uge. Den af jer, der kommer tilbage med mest mad, skal være høvding efter mig."

Despoti kom først ned til floden. Han tog landsbyens eneste kano. Han skyndte sig at sejle over floden. Han ventede ikke på sin bror.

"Hæ, nu får jeg meget mere tid end min bror til at finde mad," tænkte Despoti.

Han gik i land og fortsatte mod øst. Et gammelt sagn sagde nemlig, at langt mod øst er der altid god høst.

Empati måtte finde et sted, hvor han kunne svømme over floden. Det tog sin tid. Så gik han mod vest. Mod vest er høsten bedst. Det havde han hørt en gammel troldmand sige.

En uge efter vendte Despoti tilbage til floden. Hans sæk var tung. Den var fuld af frugter, korn og kokos-nødder.

Despoti fandt kanoen. En grævling dukkede op.

"Hvad har du i sækken?" spurgte den.

"Skrid. Det kommer ikke dig ved," sagde

Despoti surt.

"Men min mave er tom, og din sæk er fuld."

"Så må du jo bare finde dig noget mad. Du får ikke noget af mig. Jeg skal være høvding."

Despoti sejlede ud, men båden tog vand ind og sank.

Despoti mistede også hele sækken. Men fordi han var så stærk, reddede han sig i land.

Nu kom Empati til flodens bred. Hans sæk var kun halvt fuld. Grævlingen dukkede op igen.

"Hvad har du i din sæk?" spurgte den.

"Jeg har korn, frugter og kokos-nødder," sagde Empati. "Er du sulten?"

"Ja, min mave er helt tom."

"Værsgod." Empati åbnede sækken.

Grævlingen fik så meget, som den ville have.

"Hvordan vil du komme over floden?" spurgte grævlingen.

"Jeg svømmer over," svarede Empati.

"Du får brug for hjælp." Grævlingen kaldte på sin bror. De tog fat i Empati og hjalp ham med at svømme over floden med sækken.

Empati gik hjem med sin sæk. Han var sikker på, at hans bror nu skulle være høvding. Han håbede bare, at hans far stadig levede.

I det samme kom høvdingen ham i møde!
"Hvad? Er du blevet rask, far?" Empati var glad.

"Ja, sygdommen forsvandt efter fire dage. Din bror kom hjem med tomme hænder. Det er dig, der skal være høvding efter mig."

Og af det kan vi lære: Den, der hjælper andre, får selv hjælp.

HVORDAN ANTILOPEN FIK SIN HVIDE NUMSE

Har du hørt om Noahs Ark?

Det var det store skib, som Noah byggede. Han ville redde sin familie og dyrene fra synd-floden. Det var en kæmpe, kæmpe oversvømmelse. Men hvad betyder det for antilopens hvide numse?

Jo, nu skal du høre:

Noah samlede alle dyrene ombord på arken. To af hver slags. Før de skulle sejle, holdt han en tale:

"Vi ved ikke, hvor længe vi skal sejle. Måske i meget lang tid. Derfor får I kun én portion mad om dagen. Er I med på det?"

"Ja, Noah," svarede alle dyrene med hver deres næb eller mund eller mule. Altså næsten alle. Han-antilopen Aldrigmæt sagde nemlig ikke noget. Han tænkte: "En portion om dagen er slet ikke nok for en stor antilope som mig. Det gider jeg da ikke."

"Og for resten," sagde Noah. "Vi har lige malet toilet-brættet. I må først bruge det i morgen."

Dyrene fandt sig til rette på arken. Noah styrede det store skib hen over havet. Der var ikke land i sigte.

Nu var det tid til at fodre dyrene. De stillede sig op på række. Noah og hans kone sørgede for, at alle kun fik én portion. De store dyr fik en stor portion. De små dyr fik en lille portion. Men kun én til hver.

Aldrigmæt slugte sin portion på et øjeblik. Den var meget mere krydret, end han var vant til. Det smagte godt. Men han følte sig slet ikke mæt.

"Du er mindre end mig," sagde han til sin kone. "Du behøver slet ikke så meget." Så spiste han halvdelen af hendes portion.

Men han var stadig ikke mæt. Så nu skyndte han sig rundt for at stjæle mad fra de andre dyr også. Men kun fra dem, der var mindre end ham selv. Hans kone prøvede at stoppe ham.

"Du er alt for grådig," sagde hun.

"Jeg er ikke spor grådig. Jeg er bare sulten," sagde Aldrigmæt.

Han gik hen til en grævling. "Det der er alt for meget mad til sådan en lille fyr som dig," sagde han.

"Du har fået din portion," klagede grævlingen. Men Aldrigmæt tog bare en kæmpe ske-fuld af grævlingens mad.

"Bøvs," sagde Aldrigmæt.

Sådan fortsatte han. Han løb rundt fra dyr til dyr til dyr. Han tog kun fra de små. De dyr, som han ikke syntes, havde brug for deres mad. Og de dyr han kunne ordne, hvis de brokkede sig. Han gik i en stor bue uden om elefanterne, ulvene og alle de store kattedyr.

Til sidst var Aldrigmæt faktisk mæt. Meget, meget mæt. Han kunne næsten ikke stå op.

Og så var det, at han fik ondt i maven. Meget ondt i maven.

"Det er du selv ude om," sagde hans kone. "Du er alt for grådig."

"Ja, ja," stønnede Aldrigmæt. "Det er nemt at være bagklog."

Nu måtte han på toiletet. Lige her og nu. Ellers ville han eksplodere!

Heldigvis var der helt tomt på toiletet.

Aldrigmæt smækkede bagen i toilet-sædet. Sikke det lettede!

Da han var færdig, gik han en tur rundt på arken. De andre dyr lo og pegede på ham.

"Hvad har de dumme dyr gang i?" spurgte han sin kone.

"Din numse er blevet helt hvid," sagde hun. "Noah sagde jo, at toilet-brættet er nymalet."

Og sådan gik det til. På grund af Aldrigmæts grådighed, har antilopen i dag hvid numse.

I den store ...

DEN STORE KAMP

– eller hvorfor der ikke er løver i Sierra Leone

Engang for mange år siden fandt dyrene i Sierra Leone ud af, at de ville have en konge.

Det skulle være chimpansen eller løven. Men hvordan skulle det afgøres?

Begge dyr var meget stærke. Og de andre dyr var lidt bange for begge to. De måtte kæmpe om det, mente dyrene.

Dyrene stillede sig op i en rundkreds. I midten stod den største løve og den største chimpanse.

"Løven vinder," mente gnuen. "Den er stærkere end alle andre."

"Men chimpansen er snu og hurtig. Derfor vinder den altid," hvislede slangen.

Det blev en lang kamp. Løven kunne ikke få ram på den hurtige chimpanse. Den hoppede op på ryggen af løven. Og bed den i nakken. Begge dyr fik sår. Men ingen af dem ville overgive sig.

"Der er ingen vinder," skræppede en papegøje.

"Vi kan ikke have to konger," sagde ulven.

"Jeg har en idé," sagde en lille chimpanse.

"Vi spiller fodbold om det. Løverne mod chimpanserne. Vinderens leder bliver konge. Taberne må forlade landet."

"God idé," råbte gnuen.

"God idé," efterbede en lille abe.

Løverne så på hinanden. De syntes, at det var en fjollet idé. Fodbold var da ikke noget for store, stolte dyr.

"I er måske bange for at tabe?" spurgte chimpansernes leder.

"Løver er ikke bange for noget," sagde løvernes leder.

Sådan blev det. En fodboldkamp skulle afgøre, hvem der blev valgt til dyrenes konge.

Det hold, der først lavede tre mål, ville vinde.

Slangen blev valgt til dommer. Den var klog. Den var også god til at hvisle højt. De havde jo ikke en fløjte. Der var mål mellem to træer i

hver ende af en slette. Som bold brugte de en kokosnød.

Slangen hvislede, og så var kampen i gang.

Løverne brugte deres muskler. Den største løve møvede sig ned til abernes mål og scorede nemt. 1-0 til løverne.

Tilskuerne jublede og hujede.

Så gjorde en anden løve det samme igen. Den brasede og skubbede sig vej til målet med alle sine muskler. Det blev 2-0 til løverne.

Nu følte de sig helt sikre på at vinde.

Men så fik aberne en idé. De fandt på at skyde bolden til hinanden. De løb hurtigt rundt på banen og spillede til hinanden. Løverne blev forvirrede og sure. Hvor var bolden nu henne?

Hov, nu var den pludselig i løvernes mål.

2-0 var blevet til 2-1. Men aberne blev bare ved med at finte og spille. Lynhurtigt. Frem og tilbage. Og så blev det 2-2.

En stærk hunløve brølede højt og løb afsted med kokosnødden – alt, hvad hun kunne. Lige ned mod abernes mål. Nu skulle hun nok afgøre den kamp. Men i stedet brasede hun for fuld fart ind i to store chimpanser.

Kokosnødden trillede lige hen til Mini.

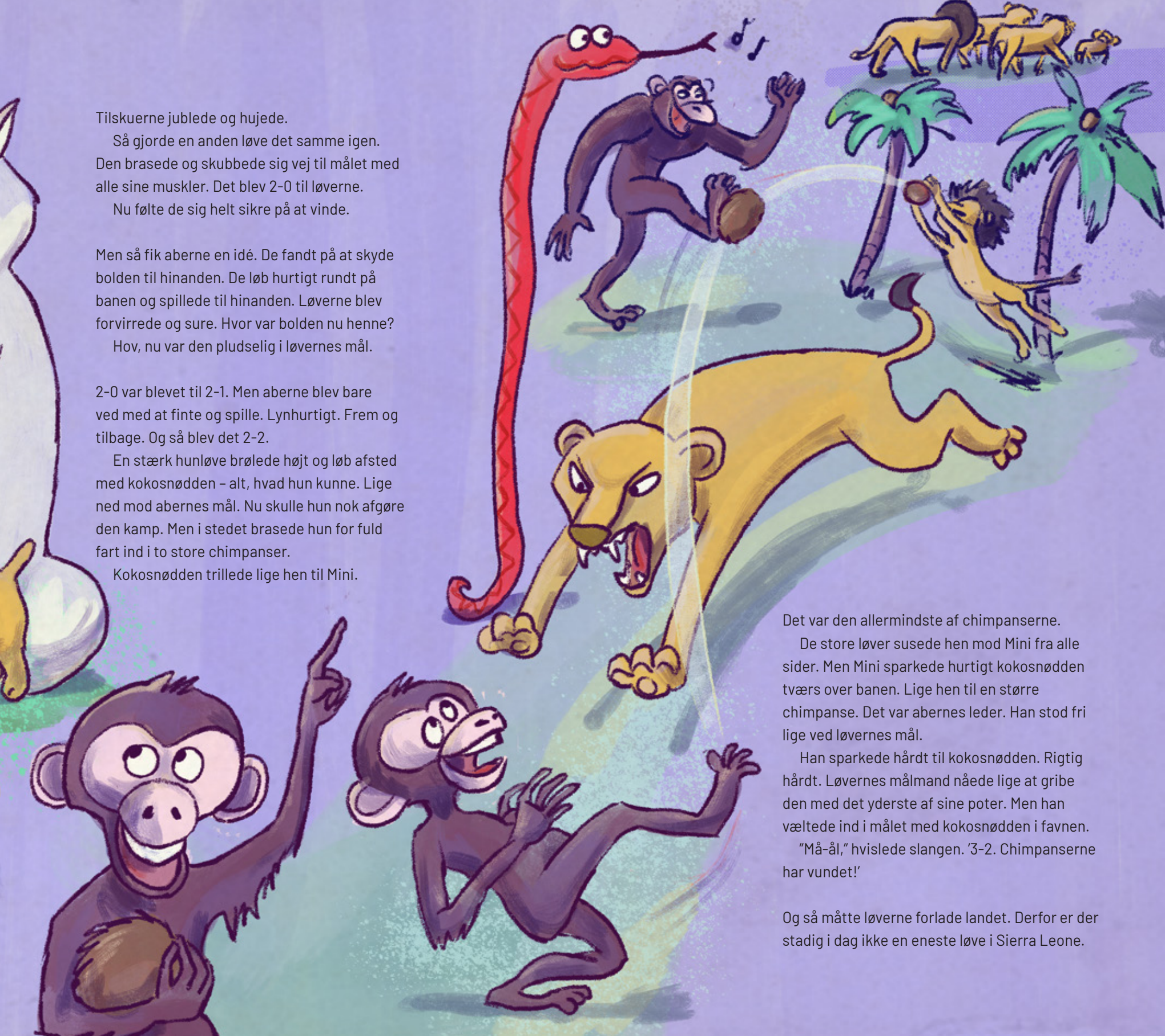
Det var den allermindste af chimpanserne.

De store løver susede hen mod Mini fra alle sider. Men Mini sparkede hurtigt kokosnødden tværs over banen. Lige hen til en større chimpanse. Det var abernes leder. Han stod fri lige ved løvernes mål.

Han sparkede hårdt til kokosnødden. Rigtig hårdt. Løvernes målmand nåede lige at gribe den med det yderste af sine poter. Men han væltede ind i målet med kokosnødden i favnen.

“Må-ål,” hvislede slangen. ‘3-2. Chimpanserne har vundet!’

Og så måtte løverne forlade landet. Derfor er der stadig i dag ikke en eneste løve i Sierra Leone.

FREETOWN – FRIHEDENS BY

I Sierra Leone hedder hovedstaden Freetown. Der er en meget vigtig historie bag det navn:

Engang rejste folk fra Europa ned til lande i Afrika for at tjene penge. Nogle af dem fandt en forfærdelig måde at blive rige på: De fangede mennesker i Afrika og solgte dem som slaver. Et af de steder var Sierra Leone. De fleste af fangerne blev sejlet helt til Amerika.

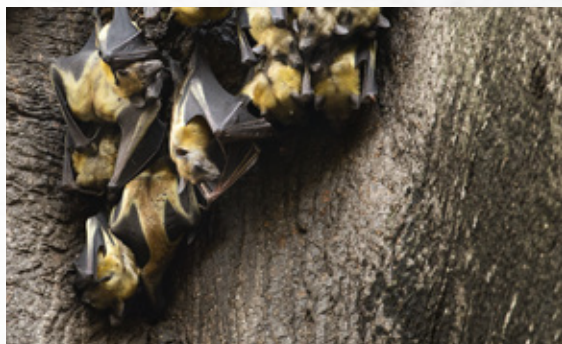
Her skulle de arbejde i marken og i minerne. De blev ved med at være fanger. De blev også behandlet meget dårligt. De fik heller ikke rigtig løn. Heldigvis stoppede slavehandlen til sidst – efter meget lang tid. De, der stadig arbejdede som slaver, fik deres frihed tilbage.

Freetown blev grundlagt af dem, der dengang vendte tilbage til Afrika. Free betyder fri – og town betyder by. De fries by.

Når de ankom til Freetown, gik de hen til et stort træ midt i byen. Her kunne de hvile efter den lange rejse. De kaldte det for Bomuldstræet. Lige siden dengang har det træ betydet frihed og håb for folk i Sierra Leone. Desværre knækkede træet under et uvejr i foråret 2023. Men det var nu også et meget gammelt træ.

I dag bor der over en million mennesker i Freetown.

Er det flyvende hunde?

Hvis du kigger op i træerne i Freetown, vil du få øje på flagermus. Mange, mange flagermus.

De hænger her hele dagen med vingerne svøbt om sig som en kåbe. Der er forskellige slags flagermus i Sierra Leone. Dem i Freetown kaldes for flyvende hunde. Når solen går ned, letter de. Der er i titusindvis af dem. De skal på jagt efter frugt og nektar fra blomster.

Freetowns slum-byer

Hvert år flytter der flere mennesker til Freetown.

De kommer ude fra landet med håb om en bedre fremtid. De fleste af dem er fattige. De har ikke råd til at købe eller leje en lejlighed eller et hus. I stedet flytter de ind i en af Freetowns mange slum-byer. Her bor der rigtig mange mennesker i meget små huse.

Husene er ofte lavet af træ og blikplader.

Alle kører med keke

Overalt i Freetown kører der små tre-hjulede taxaer rundt. Sådan en taxa kaldes for en keke. Det er en af de bedste og billigste måder at komme rundt i byen på.

At være keke-fører er en god måde for de unge mænd at tjene penge. Man skal huske at aftale en pris med føreren. Der er plads til tre passagerer i en keke.

Skibet laver el til hele byen

Freetown ligger lige ud til Atlanter-havet. Ud for kysten ligger der et stort skib. Det er ikke et helt normalt skib. Skibet laver elektricitet. Byens el-værker kan nemlig ikke lave nok strøm til alle folk i Freetown. Skibet har en el-mast. Herfra sendes elektriciteten ind til byen. Alligevel sker det meget ofte, at elektriciteten pludselig forsvinder i byen. Det kan vare få minutter eller flere timer.

Køb ind på markedet

Der er meget få supermarkeder i Freetown.

Til gengæld er der markeder med en masse små butikker og boder.

På markedet kan man købe alt fra tøj og sko til gryder, kød, fisk og grøntsager. Du kan også købe mygge-spray og rotte-gift. I Sierra Leone er der nemlig varmt hele året. Derfor er der masser af myg, myrer og andre andre smådyr.

Stranden er for alle

Freetown har en meget lang sand-strand.

I hverdagen sker her ikke så meget. Men når det bliver weekend, er her mange mennesker. De bader, spiller fodbold og mødes med familie og venner. Der er også både børn og unge, som kommer på stranden for at tjene penge.

De sælger kolde drikke, frugt og meget andet, som de bærer i en kurv på hovedet.

DE SMÅ BYER VED HAVET

Sierra Leones flag har en hvid, en grøn og en blå stribe i sig. De tre farver siger noget om, hvad folk i Sierra Leone synes er vigtigt. Hvid står for frihed og retfærdighed. Grøn handler om Sierra Leones flotte natur. Blå betyder det store Atlanterhav.

Langs Sierra Leones kyst bor folk i små landsbyer.

Mange af dem lever af at fiske. De fanger for eksempel tun, makrel, hav-aborre, hummer eller den store barracuda. Fiskene kan de selv spise. De kan også sælge dem videre til markeder i de større byer og tjene lidt penge.

Desværre er der ikke lige så mange fisk i havet, som der har været. Det er blandt andet, fordi kæmpe skibe fra andre lande fanger masser af fisk på én gang i deres kæmpe-net.

Det er altså slet ikke sikkert, at børnene ved kysten kan leve af at fiske, når de bliver voksne. Derfor er det vigtigt, at de kan komme i skole og lære noget nyt. Så kan de måske finde en anden måde at tjene penge på senere i livet.

Stranden er legeplads for børnene

Der er ikke nogen legeplads i den lille by Bureh ved kysten. Og de fleste voksne har ikke råd til at købe legetøj til børnene.

Til gengæld bor de lige ud til stranden. Her kan børnene løbe rundt og lege fange-leg og spille bold i det varme sand. De synes også, at det er sjovt at trille med gamle dæk. Når børnene bliver lidt større, skal de begynde i byens lille skole.

Skibs-drengene hjælper til

Fiskernes træ-både har forskellige størrelser. De lidt større både kan sejle langt ud på havet for at sætte net ud.

Nettene er store og tunge, så der er flere fiskere med på båden. Nogle gange er der også skibs-dreng med om bord.

De skal øse vand ud af båden. De skal også lette og sænke ankeret.

Skole med mange elever

Skolen ligger lige ved siden af en lille kyst-by. Derfor skal børnene ikke gå ret langt for at komme derhen. Der er ikke så mange klasse-værelser på skolen. Der er heller ikke ret mange lærere. Derfor må lærerne ofte undervise to klasser på samme tid. I den ene klasse sidder eleverne og læser. I den anden klasse står læreren og underviser. Bagefter bytter de rundt.

Surf på bølgerne

Strandene i Sierra Leone er meget flotte, og bølgerne er gode at surfe på. Folk i de små kyst-byer vil gerne have, at der kommer flere turister.

Turisterne betaler både for at bo og for at spise. På den måde kan folk i de små byer tjene penge. Der kommer bare ikke så mange turister til Sierra Leone. Det er lidt besværligt at rejse hertil, og der er ikke så mange hoteller.

Landsbyens piger

Pigerne i den lille kyst-by Bureh hjælper til derhjemme, når de har fri fra skole. De henter vand og hjælper med at vaske op. De lærer også at rense fisk og lave mad.

Men de har også fritid, hvor de mødes med vennerne. Pigerne kan godt lide at synge, danse og sjippe sammen. Men der er også nogen, som spiller fodbold sammen med drengene.

Fang en barsk barracuda

Vil du fange en barracuda? Så skal du langt ud på havet. Fiskerne i Sierra Leone er nogle gange på havet i flere uger. De bruger en stærk fiske-line og sætter en lille fisk på kroge. Barracudaen spiser mest små fisk. Den har en stor mund og syle-spids tænder. Derfor kan den også æde større fisk, som den flænses med tænderne. Barracudaerne her er cirka en meter lange.

GULD, ANANAS OG CHIMPANSER

Lidt over halvdelen af folk i Sierra Leone bor ude på landet. Her er det svært at finde arbejde. Derfor er der mange fattige familier.

Heldigvis er klimaet varmt. Det betyder, at man kan dyrke ris, frugt og grøntsager. Men det er ikke så nemt for børnene at komme i skole. Den kan godt ligge ret langt væk. Så der er børn, der arbejder i stedet for at gå i skole.

I gamle dage var det meste af Sierra Leone dækket af regnskov. Det er store, tætte skove med masser af planter og dyr. I dag er der ikke så meget tilbage. Folk i Sierra Leone har brug for skovens træer. De skal bruge træet til at lave bål og til at bygge huse og både. De bruger også jorden til at bygge byer og lave marker på. Det er faktisk det samme, der er sket i Danmark, hvor der heller ikke er ret meget skov tilbage.

Noget særligt for Sierra Leone er, at man kan finde guld og diamanter i jorden. Nogle af de største diamanter i verden er fundet i Sierra Leone.

I skole om eftermiddagen

Ude på landet i Sierra Leone er det ikke alle børn, der kommer i skole. Måske fordi der er langt til skolen. Det er et problem, hvis børnene også skal nå at hjælpe til med mange ting derhjemme.

Heldigvis bliver der nu bygget flere skoler i Sierra Leone. Og nogle steder kan de børn, der ikke går i skole, få undervisning et par timer om eftermiddagen, når den almindelige skole er slut.

Det er Sierra Leones national-dyr

Der lever chimpanser i flere lande i Afrika. Også i Sierra Leone. Chimpansen er en truet dyreart.

Det betyder, at der ikke er så mange tilbage af dem. Det er blandt andet, fordi skovene bliver fældet. Så forsvinder chimpanserne også. I Sierra Leone har de lavet særlige skov-områder, som ikke må fældes. Derfor er der nu kommet flere chimpanser i Sierra Leone.

Gode grøntsager i sump-haverne

I Sierra Leone har de kun to årstider. En tør årstid og en våd årstid, hvor det regner meget. Nogle steder inde i landet løber regn-vandet ned i en sump. Her kan det ligge i lang tid. Så kan vandet bruges til at vande planter med.

Her i landsbyen har de sådan en sump. Om eftermiddagen hjælper børnene med at plante, luge og vande grøntsagerne i de små haver.

Vil du lege blinde-buk?

Lige ved siden af denne landsby er der en stor plads. Både børn og voksne bruger den til at spille fodbold på. Nogle gange samles alle børnene på pladsen for at lege. De stiller sig op i en stor rundkreds. Inde i midten af rundkredsen skiftes de til at lege fange-leg. Børnene synes også, at det er sjovt at lege blinde-buk.

Det er både sjovt at være med og at se på.

Guld-graverne finder små klumper

I nogle dele af Sierra Leone kan man finde guld i jorden. Der findes guld-miner, som er ejet af store firmaer. Her finder de masser af guld.

Men der findes også steder, hvor almindelige mennesker leder efter guld. En af måderne er at hælde jord op på en bane af træ. Så hældes man en masse vand på. Hvis der er guld, bliver det liggende, mens jorden bliver skyllet væk.

Den langsomme ananas

Ved du, hvordan en ananas vokser? Vokser den på et træ? Nej, den sidder på en plante, der skyder op af jorden hvert år. Den har spidse blade. Hver plante laver kun én eneste frugt. Det kan godt tage et eller to år at dyrke bare én ananas. Så man skal være ret tålmodig, hvis man gerne vil dyrke ananas. I Sierra Leone er klimaet tropisk. Det er et perfekt klima at dyrke ananas i.

VERDENSMÅLENE: ALLE ARBEJDER SAMMEN

Verdens lande har lavet en aftale med hinanden. De har aftalt, at verden skal blive et bedre sted at være for alle.

Det har de aftalt i den store forening af lande, der hedder FN.

Der er 17 vigtige mål

For at være sikker på at få gjort noget ved de vigtigste problemer har de lavet 17 mål. Dem skal alle lande hjælpe med til at nå. De skal nå så meget som muligt før år 2030. Denne store aftale kaldes for verdensmålene.

Her er nogle af de vigtige mål:

I fremtiden må der ikke længere være mennesker, som er meget fattige. Der skal være arbejde til alle. Ingen må gå sultne i seng. Alle børn i verden skal have en god skolegang. De skal også have lov at komme til læge eller på hospitalet, når de er syge.

Miljøet skal også blive renere, så både mennesker, dyr og planter kan leve godt.

Også i Sierra Leone er de i fuld gang med at arbejde på flere af de mål, som er vigtigst i deres land. Blandt andet gør de rigtig meget for at alle børn kan komme i skole og at der bliver flere skoler. Danmark og Europa hjælper til med det arbejde.

Fatima bor i slum-området Kroo Bay sammen med sine bedsteforældre. Det ligger i den store by Freetown i Sierra Leone. Det er ikke noget helt nemt sted at være pige. De fleste piger skal hjælpe til i familien med at tjene penge, hente vand og har mange andre pligter. Det går ud over skolen. Der bliver også mindre tid til at lave sjove ting sammen med andre børn.

Sådan er det også for Fatima. Og efter hendes storebror forsvandt, skal hun hjælpe ekstra meget til derhjemme. Særligt fordi bedstefar mangler et ben.

Lige midt i Kroo Bay ligger der en stor plads, som alle bruger til fodboldbane. Fatima elsker at spille fodbold, og hun er faktisk ret god til det. Men bedstemor synes, hun skal passe arbejdet med at sælge banankager – og bedstemor mener også, at fodbold slet ikke passer til en pige.

Men en dag opstår der en uventet chance for at spille med. Det kræver bare lige, at hun klæder sig ud som en dreng. Og at hun trodser bedstemors ordre om at holde sig helt væk fra banen.

Og derefter tager begivenhederne for alvor fart...

Daniel Zimakoff genfortæller også tre sjove historier fra Vestafrika for de yngste læsere.

Daniel Zimakoff er en af Danmarks mest læste børnebogsforfattere. Han har udgivet en lang række bøger, som rigtig mange danske børn kender fra skolen og fra biblioteket, f.eks. serierne 'FC Mezzi', 'Team A', 'De 3 måske 4' og 'Karl Smart'.

I år handler U-landskalenderens projekt bl.a. om at hjælpe børn i slummen i Sierra Leone ved at engagere dem gennem fodbold- og håndboldklubber. Og med fodbold er Daniel Zimakoff på hjemmebane som ingen anden forfatter!

Bogen rummer også masser af spændende fakta, fotos af Jeppe Gudmundsen-Holmgreen og illustrationer af Dorte Bengtson.

Hør bogens fortællinger som lyd-bøger, og se spændende film, quizzer, billeder og meget andet på hjemmesiden:

2023.u-landskalender.dk

UDENRIGSMINISTERIET
Danida

fant for a new tomorrow

DREAM TOWN